

A szkóla természetesen énekel az egyházi év és az egyházközség nagy ünnepein is (Veni Sancte, halottaknapji vesperás, karácsony, évvégi hálaadás, Gyertyaszentelő, hamvazószerda, nagyhét, elsődíldozás, bérmlás, Te Deum), de többször énekeltünk a kerület egyházi vonatkozású ünnepein is (pl. kálvária megáldása). A szkóla megalakulása óta eljártunk az eddig Esztergomban tartott szkólatanfolyamokra, a zsembéki búcsúra, az Örökimádás templomban szokásos szkólák lelkinapjára és a budavári evangélikus templomban évi három alkalommal megtartott vesperásokra is. A Magyar Egyházzenei Társaság többször szervezett közös hangversenyeket (zsinagóga, terézvárosi Avilai Szent Teréz-templom, Deák téri evangélikus templom, fasori református templom), ahol mi is énekeltünk a budapesti szkólákkal közösen. Harmadik éve, hogy a nagyhetet megelőzően Püspökszentlászlóra utazunk egy lelkigyakorlatos házba, ahol felkészülünk a nagyhétre próbák, közös misék, beszélgetések, kirándulások segítségével. Minden nyáron a nagy gyerekkórusommal együtt kórustáborot szervezünk, ahol a szkóla a próbákon kívül napi két imaórát is végez.

Kevés szkóla mondhatja el magáról, hogy ilyen szerencsés körülmények között működhessen. A plébánián szeretnek bennünket, plébánosunk Szenderffy Ferenc atya támogatja a szkóla éneklését.

Reméljük, eljön az az idő, amikor a templom teljes hívő népe a szkóla vezetésével bekapcsolódik a közös éneklésbe és méltó módon ünnepelhetjük a szent liturgiát.

Molnár Johanna

Görög katolikus kórusliturgiák a Rózsák terén

A Budapesti Görög Katolikus Kórus

A bizánci egyházzene kincsháza immár ezeröttszáz éve kifogyhatatlanul ontja a keleti keresztény teológia és annak liturgikus gyakorlata által életre hívott remekműveket. Az elmúlt évezredben a Bizánci Császárságban kialakult szertartásrendet és magas szintű zenekultúrát vették át az első ezredforduló tájkán a Dunától keletre létrejött keresztény nemzetállamok és fejedelemségek egyházai, s ezt mind a mai napig őrzik, kiteljesítve nemzeti koloritjukkal. Csodálatos zenei és lelki élményben részesül az, aki részt vesz bolgár, görög, magyar, orosz, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák avagy ukrán bizánci rítusú liturgián, zsolozsmán. Az első évezredből származó ősi himnuszokat, valamint a zoltárszövegeket a különböző korok névtelen és neves szerzőinek megfogalmazásában hallhatja a látogató. Nem az állandóan újat keresés vágya, hanem az értékes és lényegileg változatlan tradíció mind tökéletesebb megvalósítása, újraélése, gyakorlása — ez csendül ki a különböző zeneszerzők, zenemesterek kompozícióiból. Az Athosz-hegyi szerzetes, a ruszin muzsikusként Csajkovszkij vagy Rahmanyinov ugyanazzal az alázattal és komolysággal közelít a megzenésítés tárgya felé, zenei felkészültségük foka, tehetségük eltérő volta eredményezi csak a különbséget.

A Budapesti Görög Katolikus Kórus, melynek karnagya Bubnó Tamás, a századunkban a pesti és a budai görög katolikus egyházközösségekben működött énekkarok utódjának tekinti magát. A jelenlegi tagság az előbb említetteken kívül a rákoscsabai és a csepel-halásztelki egyházközösségek híveiből, valamint a bizánci egyházzene szerető, de nem görög katolikus énekesekből áll. Az együttes fő feladatának tekinti a keleti egyházzene művelését, a budapesti görög katolikus templomok liturgikus életének gazdagítását. Emellett egyházzenei áhítatokon, nemzetközi kórustalálkozókon léptek fel, rádiófelvételeket készítettek, bizánci rítusú Szent Liturgián énekeltek a bécsi Szent István-dómban és a római Szent Péter-bazilikában. 1998 januárjától rendszeres kórusliturgiai szolgálatot látnak el a pesti Rózsák terei görög katolikus templomban, minden hónap első vasárnapján, az esti Szent Liturgián, s ezzel egy immár 50 éve megszokott hagyományt elevenítettek föl.

A kórus repertoárján eddig 5 teljes Aranyuszájú Szent János-liturgia szerepel (Boksay János két kompozíciója, Fekete Kiss Sándor Magyar Liturgiája, melyet ők mutattak be, valamint Csajkovszkij és a szerb mester, Sztevan Mokranjac szerzeményei), ezeken kívül jeles orosz (Muszorgszkij, Rahmanyinov, Rim-szkij-Korszakov) és ukrán (Bortnyanszkij, Hnatisin) egyházzenei művei, valamint görög, örmény, ruszin énekek és feldolgozásaik.

A rendszeres és teljes liturgia éneklése egy újabb lehetőséget kínál, egyben egy újabb feladatot is ró a kórusra. Szeretnénk a szertartás résztvevőit is bekapcsolni az éneklésbe. Az egyszerűség, a nép által közismert és szeretett dallamok sem hiányozhatnak véleményünk szerint a kórusliturgiából, hiszen elsősorban nem koncertet szeretnénk adni, hanem teljes értékű lelki és zenei élményt nyújtani az erre fogékonyaknak. A változó részeket és a nép által is énekelhető állandó dallamokat kis füzetben adjuk kézbe, ezáltal mindenki követheti a liturgia menetét, s reményünk szerint egyre többen be is kapcsolódhatnak a szertartásba. Kísérleti jelleggel 1999 őszétől a vasárnapi vecsernye egyes részeit is szeretnénk kórusbetétekkel gazdagítani, természetesen csak kórus jelleggel, hiszen a bizánci zsolozsma elsősorban és egyértelműen a nép által végzett ünnepi cselekmény.

Fekete Kiss Sándor liturgiájának bemutatása azért is kiemelkedő esemény, mert 50 éve nem született új, magyar, bizánci szertartásra készült kompozíció. A kisebbségben lévő magyar bizánci rítusú katolikusok számára ez a mű egyben a kulturális és lelki önazonosság-tudatnak szóló, rendkívüli jelentőségű, lelkes fogadtatásban részesülő zene volt. E sajátosan kelet-közép-európai populáció, ti. a görög katolikusok identitásának megőrzéséhez nagyon nagy szükség volna hasonló kulturális, értékteremtő események és kompozíciók létrehozására.

Bubnó Tamás